

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Petra Pospíšila v právní věci žalobců: **a) Ing. J. K., b) J. K.**, zastoupených JUDr. Milanem Štětinou, advokátem se sídlem Jiráskova 614/11, Česká Lípa, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2025, č. j. 056518/2025/KUSK, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 22. 8. 2025, č. j. 41 Af 6/2025 - 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobci **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek krajského soudu

[1] Obecní úřad Seletice (dále jen „obecní úřad“) vyměřil žalobcům platebním výměrem ze dne 21. 8. 2024, č. j. OUSEL 282/2024, poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu ve výši 9 750 Kč. Žalobci podali ve věci odvolání, na jehož základě žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 4. 2025, č. j. 056518/2025/KUSK, platební výměr změnil tak, že částku vyměřeného poplatku snížil na 9 620 Kč (z důvodu chybně stanovené rozlohy pozemku). Nepřisvědčil však argumentaci žalobců, že jim obecní úřad neměl poplatek vůbec vyměřit.

[2] Žalobci se dále bránili správním žalobou, kterou Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) v záhlaví citovaným rozsudkem zamítl. Připomněl, že zhodnocení stavebního pozemku je spojeno s možností napojení na vodovod ve smyslu zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), který umožňuje nepřetržité zásobování pitnou vodou. Právo na zajištění dodávek zdravotně nezávadné vody je tím, co podstatně odlišuje možnost napojení na vodovod dle citovaného zákona od jiného zdroje vody. Soud se žalobci souhlasil, že pokud v obci existuje vodovod nebo kanalizace a obec buduje tyto stavby nově z důvodu havarijního stavu, nefunkčnosti nebo nízké kapacity, nejedná se o první možnost napojení na předmětnou infrastrukturu a nemůže tak dojít ke zhodnocení pozemku. O takový případ se však v projednávané věci nejednalo, neboť rozvod vody samospádem ze studny v majetku obce, který v minulosti vybudovali obyvatelé obce, nezajišťoval možnost nepřetržitého zásobování pitnou vodou. Z podkladů založených ve správním spise vyplývá, že voda z obecní studny nebyla pitná, což ostatně sami žalobci potvrdili v odvolání proti platebnímu výměru.

[3] Soud neprovedl dokazování žalobci označenými listinami, neboť by jimi mohlo být prokázáno nanejvýš tolik, že voda přiváděná na jejich pozemek byla pitná v minulosti (v 70. a 80. letech). Pozdější laboratorní zkoušky provedené v letech 2015 a 2016 prokázaly, že se o pitnou vodu nejednalo. Soud nepovažoval za rozhodující, že v Registru územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN) je nemovitost žalobců vedena jako stavební objekt připojený na vodovod. Zaprvé nelze z uvedeného údaje dovodit, že se jedná o vodovod ve smyslu zákona o vodovodech a kanalizacích, zadruhé jsou údaje v RÚIAN považovány za správné pouze tehdy, není-li prokázán opak nebo nevznikne-li oprávněná pochybnost o jejich správnosti. V posuzovaném případě bylo přitom prokázáno, že pozemek žalobců na vodovod zajišťující nepřetržité zásobování pitnou vodou napojený není.

[4] Krajský soud tedy uzavřel, že v případě obce Seletice se jednalo o první výstavbu vodovodu pro veřejnou potřebu, který splňuje zákonem stanovené požadavky na provozuschopnost a kvalitu vody.

[5] Námitku, že nastala právní fikce kolaudace předcházejícího „vodovodu“ *ex lege*, žalobci uplatnili až v replice, a to po uplynutí lhůty k podání žaloby. Dle mínění soudu se tedy jednalo o opožděnou námitku. Přesto se k ní ve stručnosti vyjádřil v tom směru, že je třeba odlišovat povolení stavby od povolení jejího užívání. Ani případné kolaudační rozhodnutí či souhlas nelegalizují stavbu provedenou bez povolení. Z vyjádření Městského úřadu Nymburk vyplývá, že nedisponuje žádnou dokumentací ke stavbě vodovodu před rokem 2020, pouze povolením k odběru vody ze studny pro zásobování některých domů nepitnou vodou. Uvedené vyjádření neprokazuje, že v obci Seletice existovala povolená stavba vodovodu, natož že by se jednalo o veřejný vodovod, jehož vlastník by byl povinen zajistit jeho provozování tak, aby byly odběratelům zajištěny dodávky pitné vody.

II. Obsah kasační stížnosti

[6] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností, a to z důvodů, které podřadili pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d)

pokračování

zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního. Navrhují, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Krajský soud dle jejich mínění nekriticky přejal argumentaci žalovaného, která nenalézá oporu ve shromážděných podkladech a je založená na chybném právním hodnocení případu, tedy zejména konstatoval, že připojení na obecní studnu nelze zaměňovat s připojením na veřejný vodovod. Záměrně pak pominul námitku zákonné kolaudace stavby před 1. 1. 1977 a dospěl k nesprávnému závěru, že ji stěžovatelé uplatnili opožděně. K tomu stěžovatelé uvádí, že se nejednalo o tvrzení skutkové, ale právní závěr, na který se nevztahuje koncentrace. Proto jej lze uplatnit kdykoliv a soud by jej měl dovodit i bez námítky.

[8] Stěžovatelé dále uvádí, že se soud nesprávně a účelově vypořádal s důkazy ve vztahu k prokázání existence historicky vybudovaného vodovodu, který sloužil k zásobování pitnou vodou. Za nesporné považují následující okolnosti:

- dům žalobců byl napojen na obecní studnu vodovodem,
- dům byl takto zapsán v evidenci RÚIAN,
- na totožný vodovod byla napojena řada dalších domů,
- žalobci nemovité věci kupovali s přípojkou pitné a užitkové vody,
- k vybudování vodovodu došlo před datem 1. 1. 1977 (datum rozhodné ke kolaudaci *ex lege*).

[9] Krajský soud tedy chybně vycházel ze stavu, který panuje nyní (či v nedávné minulosti), aniž by zohlednil, jaká situace zde přetrvávala po desítky let.

[10] V neposlední řadě se stěžovatelé ohrazují vůči tomu, že krajský soud vyměřil soudní poplatek každému z nich samostatně, což je dle jejich názoru v rozporu s § 91 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, a § 2 odst. 8 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

III. Vyjádření žalovaného

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti předně uvádí, že námitka stěžovatelů obsažená v replice ohledně připojení na vodovod není tvrzením právním, ale skutkovým. Přílohy, které stěžovatelé k replice předložili, nemá žalovaný k dispozici, proto se k nim nemůže podrobněji věcně vyjádřit. Má však za to, že odkazované dokumenty nemohou prokazovat existenci veřejného vodovodu s pitnou vodou, ale pouze to, že stavba měla vlastní vodní zdroj (za ten lze považovat i připojení domu pomocí vlastního potrubí k obecní studni).

[12] Žalovaný souhlasí se způsobem, jakým věc posoudil krajský soud, a za nesprávnou považuje domněnku stěžovatelů, že uvedený soud měl zkoumat, jaká situace panovala v minulosti. Jeho povinností je totiž vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání správního rozhodnutí. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jakožto nedůvodnou zamítl, a žádá přiznání náhrady nákladů řízení.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobami oprávněnými, má požadované náležitosti a je projednatelná. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost **není důvodná**.

[15] Soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, což je vada, pro níž je zpravidla nezbytné napadený rozsudek krajského soudu bez dalšího zrušit. Již v rozsudku ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud akcentoval, že „[n]ení-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá.“ V obdobném duchu se nese i navazující judikatura, která zásadně pohlíží na nevypořádání žalobních námitek jako na důvod pro zrušení rozhodnutí krajského soudu (srov. kupříkladu rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2009, č. j. 8 Afs 73/2007 - 78, či ze dne 24. 3. 2010, č. j. 1 Afs 113/2009 - 69, č. 2065/2010 Sb. NSS). Bohatá rozhodovací praxe se váže též k otázce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí z důvodu jeho nesrozumitelnosti (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007 - 107, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75, či ze dne 22. 9. 2010, č. j. 3 Ads 80/2009 - 132).

[16] V nyní projednávané věci stěžovatelé v kasační stížnosti namítali, že je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. V této souvislosti však nepředestřeli žádnou podrobnější argumentaci a není tedy patrné, v čem uvedenou vadu napadeného rozsudku spatřují. Kasační soud proto pouze ve stručnosti uvádí, že rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným neshledává. Z jeho odůvodnění je patrné, jak o věci soud smýšlel a proč nepovažoval žalobní argumentaci stěžovatelů za opodstatněnou. Skutečnost, že odůvodnění rozsudku neodpovídá subjektivní představě stěžovatelů o tom, jakým způsobem, či jak podrobně by měl soud jejich námitky vypořádat, nečiní napadený rozsudek nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.

[17] Podstatou projednávané věci je posouzení zákonnosti vyměření poplatku za zhodnocení stavebního pozemku jeho připojením na stavbu vodovodu. Jedná se o poplatek, který nalézá zákonnou oporu v § 10c zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

[18] Podle odst. 1 citovaného ustanovení platí, že „[p]oplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace platí vlastník stavebního pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace po nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích. Má-li k tomuto stavebnímu pozemku vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.“

pokračování

[19] Podle odst. 3 téhož ustanovení „[s]azba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. Cena stavebního pozemku v obci se stanoví podle zvláštního právního předpisu v kalendářním roce, ve kterém nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí nebo nabytí právních účinků kolaudační souhlas pro stavbu vodovodu nebo kanalizace obcí vybudované. Výše sazby na 1 m² zhodnoceného stavebního pozemku stanoví obec v obecně závazné vyhlášce, kterou může obec vydat nejpozději v kalendářním roce, kdy nabylo právní moci rozhodnutí podle věty druhé.“

[20] V nyní souzené věci není sporu o tom, že obec Seletice vybudovala vodovod (zkolaudovaný v roce 2023), na nějž je připojený pozemek ve vlastnictví stěžovatelů, a že výši poplatku, jakož i další související otázky, uvedená obec upravila v obecně závazné vyhlášce. Argumentace stěžovatelů však spočívá v tom, že nedošlo ke zhodnocení jejich pozemku, neboť ten byl již před vybudováním vodovodu (stejně jako pozemky dalších vlastníků) napojený na obecní studnu, která jim skýtala zdroj pitné vody.

[21] Nejvyšší správní soud souhlasí s tím, že zhodnocení pozemku představuje nezbytný předpoklad (jednu z podmínek) pro vyměření poplatku podle § 10c zákona o místních poplatcích (viz bod 53 nálezu Ústavního soudu ze dne 14. 2. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 42/23). Jak ovšem podrobně vysvětlil v napadeném rozsudku krajský soud (viz především body 18–22), v posuzované věci k tomuto zhodnocení došlo. V případě obce Seletice nešlo o rekonstrukci či nahrazení existujícího vodovodu pro veřejnou potřebu (např. z důvodu nízké kapacity či havarijního stavu), ale o první výstavbu vodovodu, který splňuje všechny požadavky stanovené zákonem o vodovodech a kanalizacích (kvalita vody, závazek nepřetržitých dodávek vody apod.)

[22] Kasační soud nikterak nezpochybňuje, že pozemek stěžovatelů byl i před vybudováním vodovodu obcí Seletice napojený na zdroj vody (obecní studnu) a že voda přiváděná na tento pozemek mohla být v určitém období, či dokonce i po většinu času pitná (ze spisu vyplývá, že minimálně v letech 2015 a 2016 tomu tak nebylo). Situaci, kdy si stěžovatelé (či jejich právní předchůdci) svépomocí vybudovali přívod vody samospádem z obecní studny (byť k odběru této vody docházelo se souhlasem obce), však nelze klást na roveň napojení těchto pozemků na vodovod ve smyslu zákona o vodovodech a kanalizacích. Argumentace stěžovatelů se tak do značné míry míjí s podstatou věci, neboť skutečnost, že jejich pozemek má již po desetiletí zajištěný zdroj vody (což je faktický stav, který žádná ze stran nerozpоруje), není způsobilá zpochybnit zákonnost vyměření poplatku za zhodnocení pozemku v souvislosti s připojením na obcí vybudovaný vodovod, který v daném území představuje první stavbu tohoto druhu splňující všechny zákonem stanovené předpoklady. Ačkoliv měli stěžovatelé i v minulosti zajištěný přívod vody (která v některých obdobích mohla dosahovat kvality pitné vody), nejednalo se o vodovod ve smyslu zákona o vodovodech a kanalizacích, s jehož provozováním by byly spojené zákonem přesně stanovené povinnosti spočívající především v nutnosti zajistit odběratelům nepřetržité dodávky pitné vody, a to v určité kvalitě a objemu. V podrobnostech odkazuje kasační soud na shora označené body přezkoumávaného rozsudku, v nichž krajský soud vypořádal jednotlivé argumenty stěžovatelů zevrubněji. Dlužno podotknout, že stěžovatelé v kasační stížnosti s jeho závěry ani nikterak zásadně

nepolemizují (pouze je v obecnosti označují za nesprávné) a ve většině opakují totožná tvrzení, jaká předestřeli ve správní žalobě. V napadeném rozsudku se jim však na jejich výhrady dostalo plnohodnotné odpovědi a Nejvyšší správní soud se způsobem, jakým věc posoudil krajský soud, souhlasí.

[23] Kasační soud se dále zabýval tvrzením stěžovatelů, že krajský soud si počínal nezákonně, pakliže námitku, že ke kolaudaci historicky vybudovaného „vodovodu“ (přívodu vody) došlo *ex lege* fikcí, vyhodnotil jako opožděnou. Na tomto místě považuje za nutné úvahy krajského soudu částečně korigovat, neboť ze strany stěžovatelů se nejednalo o zcela novou námitku, ale spíše o rozhojnění dřívější argumentace v reakci na vyjádření žalovaného, který poukázal na skutečnost, že tento údajný „vodovod“ byl vybudovaný bez příslušných povolení. Závěr krajského soudu, že stěžovatelé námitku uplatnili opožděně, jim však nemohl způsobit jakoukoliv újmu, neboť jmenovaný soud se jejich námitkou přesto zabýval a náležitě ji vypořádal (viz bod 23 přezkoumávaného rozsudku). Kasační soud k tomu doplňuje, že ani argumentace stěžovatelů, že ke kolaudaci přívodu vody na jejich pozemek došlo fikcí, není s to jakkoliv zvrátit výše uvedené závěry. Pro věc je totiž podstatné, že takto vybudovaný přívod vody nelze svým charakterem považovat za vodovod ve smyslu zákona o vodovodech a kanalizacích, který podléhá regulaci obsažené v citovaném předpise.

[24] Pro úplnost se Nejvyšší správní soud vyjádří i k výtce stěžovatelů, že jim krajský soud chybně vyměřil soudní poplatek za správní žalobu (každému z nich zvlášť). Považuje za nutné připomenout, že soudní řád správní obsahuje vlastní speciální úpravu účastnictví v řízení. Podle § 33 odst. 8 s. ř. s. platí, že „[p]odá-li více osob společný návrh, jedná v řízení každý sám za sebe a s účinky jen pro svou osobu.“ V soudním řízení správním se tak neuplatní nerozlučné společenství účastníků, ale jedná se naopak o samostatné společenství v rozepři. To platí i v případě, že na straně žalobců vystupují spoluvlastníci nemovité věci (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2008, č. j. 1 As 37/2005 - 154, či ze dne 10. 8. 2011, č. j. 1 As 74/2011 - 251, č. 2410/2011 Sb. NSS). Ustanovení § 2 odst. 8 zákona o soudních poplatcích, na něž se odkazují stěžovatelé, se vztahuje toliko na případy nerozlučného společenství, pročez jej nelze v soudním řízení správním aplikovat. Z uvedeného je zřejmé, že krajský soud postupoval správně, pakliže každému ze stěžovatelů stanovil povinnost uhradit poplatek samostatně (tzn. 3 000 Kč za každého z nich). Stejným způsobem si ostatně počínal v řízení o kasační stížnosti i Nejvyšší správní soud.

V. Závěr a náklady řízení

[25] Nejvyšší správní soud neshledal námitky stěžovatelů důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[26] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelé nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměli úspěch. Náhradu nákladů řízení soud nepřiznal ani žalovanému (který ji požadoval), neboť vypracování vyjádření ke kasační stížnosti a její zaslání společně se správním spisem (nadto elektronicky prostřednictvím datové schránky) nepředstavuje náklady, které by přesahovaly rámec jeho běžné úřední činnosti.

pokračování

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. listopadu 2025

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu